

Tieto- ja turvallisuusosasto
Datatalous- ja mediayksikkö
K. Simola

Liikenne- ja viestintäministeriön lausunto oikeusministeriölle hallituksen esitysluonnoksesta laiksi rikoslain 17 ja 20 luvun muuttamisesta

Oikeusministeriö on pyytänyt 20.2.2025 päivätyllä lausuntopyynnöllä lausuntoa ehdotuksesta rikoslain muuttamisesta. Liikenne- ja viestintäministeriö kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto.

Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetaan muutettavaksi rikoslakia. Raakaa väkivaltaa esittävän kuvamateriaalin hallussapito säädettäisiin rangaistavaksi (rikoslain 7 luvun uusi 17 a §) ja lasta seksuaalisesti esittävän kuvan hallussapidolle säädettäisiin törkeä tekemuoto (rikoslain 20 luvun uusi 21 a §). Törkeän tekemuodon säätäminen ankaroitaisi lasta seksuaalisesti esittävän kuvan hallussapidon rangaistuksia. Ehdotetuilla rikoslain muutoksilla toteutetaan hallitusohjelman kirjaus, jonka mukaan hallitus tiukentaa CAM- eli Child Abuse -materiaalia koskevaa sääntelyä vakavien rikosten uhreina olevien lasten suojelemiseksi.

Liikenne- ja viestintäministeriö kannattaa hallituksen esityksen luonnoksessa esitetyjä tavoitteita ja ehdotettuja rikoslain muutoksia. Raakaa väkivaltaa esittävän kuvan tai kuvatalenteen hallussapito ei ole edes lapseen kohdistuvana nykyisen rikoslainsäädännön mukaan rangaistavaa, mutta lasta seksuaalisesti esittävän kuvan hallussapito on rangaistavaa. Liikenne- ja viestintäministeriö pitää kannatettavana väkivaltakuvausten kriminalisoimisen rajaamista kaikkein raaimpaan väkivaltaan. Lakiluonnoksesta ilmenevällä tavalla olisi rangaistavaa, kun *oikeudettomasti* pitää hallussa raakaa väkivaltaa sisältävää kuvamateriaalia. Esimerkiksi uutisissa ja elokuvissa esitettävien väkivaltakuvausten hallussa pitäminen jäisivät kriminalisoinnin soveltamisalan ulkopuolelle.

Oikeushenkilön rangaistusvastuuta koskevaan 25 pykälään lisättäisiin ehdotettu uusi törkeää lasta seksuaalisesti esittävän kuvan hallussapitoa koskeva 21 a §, jotta oikeushenkilön rangaistusvastuu kattaisi hallussapidon perustunnusmerkistön ohella myös törkeän tekemuodon.

Kuten esitysluonnoksessa on kuvattu, että raakaa väkivaltaa esittävä sekä lasta seksuaalisesti esittävä kuvamateriaali leviävät verkossa. Verkkoalustojen ja muiden verkon välityspalvelujen tarjoajien huolellisuusvelvollisuuksia laittomaan sisältöön puuttumiseksi säädetään EU:n laajuisesti runsaan vuoden voimassa olleessa EU:n digipalveluasetuksessa 2022/2065. Palveluntarjoajien on muun muassa mahdollistettava se, että kuka tahansa voi ilmoittaa niille palveluun tallennetusta laittomasta sisällöstä ja palveluntarjoajien on käsiteltävä nämä ilmoitukset.

Verkkoalustat ja muut välityspalvelun tarjoajat eivät ole lähtökohtaisesti vastuussa niiden palveluihin tallennetusta laittomasta sisällöstä, vaan ne voivat digipalveluasetuksessa säädetyin edellytyksin vedota niille lainsäädännössä määriteltyyn vastuuvapauteen silloin, kun niillä ei ole tosiasiallista tietoa palveluunsa tallennetusta lainvastaisesta sisällöstä.

Laura Eiro

Osastopäällikkö, ylijohdaja

Kreetta Simola

Viestintäneuvos

Jakelu

Oikeusministeriö

Tiedoksi

Kristiina Koivukari/OM

VN/24194/2023-LVM-5

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: